

Show rond saai en bloederig dwaalspoor. Commentaar bij 'The Passion'

R.Ruard Ganzevoort

Published in: *Zwolse Courant De Stentor* 3 april 2004.

The Passion roept bij filmkijkers tegenstrijdige ervaringen op. Sommigen zijn diep onder de indruk van wat Jezus voor hen geleden heeft, anderen zijn boos over het vele geweld of over een vermeend antisemitisme. Ik zag er dan ook tegen op om te gaan kijken, ook al ben ik wel wat gewend als theologisch filmkijker. Nu na afloop overheerst de teleurstelling. Ik vind het vooral een matige film die het lijden van Jezus oppervlakkig maakt.

Filmtechnisch is het een zwakke vertoning. Een roadmovie die de kruiswegstaties volgt, maar waarbij de gebeurtenissen en de locaties weinig samenhang vertonen. De personages tonen weinig ontwikkeling of diepgang. Af en toe proberen de acteurs met hun emoties te laten zien dat ze meer kanten hebben, maar het blijven stereotype rollen van een paar good guys en een hoop bad guys. Verder zien we voor de hand liggende symbolen en een paar bizarre momenten (Jezus als uitvinder van de hoge tafel met stoelen). De orkestrale symfoniemuziek en slow motion moeten de kijker betrekken bij de in alle opzichten slepende tocht. Het duurt allemaal te lang. Problematisch daarbij is dat er in het plot heel wat gaten vallen. De voorgeschiedenis ontbreekt op wat flashbacks na, en wie het verhaal nog niet kent heeft geen idee wat er gebeurt en waarom. Er zijn een paar teksten die vertellen dat het voor onze zonden is, maar het enige dat we echt verteld krijgen is dat er een mens gemarteld en gedood wordt. En dat wordt inderdaad bloederig in beeld gebracht. Knappe technische effecten, daar niet van, maar ik heb al theologen horen discussiëren over hoeveel liter bloed het lichaam van Jezus eigenlijk had.

De inhoud dan? Eerlijk gezegd vind ik dat het grootste dwaalspoor. De boodschap van Gibson lijkt te zijn dat het lijden van Jezus erger was dan wij ons kunnen voorstellen. Kennelijk moet dat ons brengen tot een diepere eerbied. Dat lijkt me een misverstand. Misselijkheid is niet hetzelfde als geloof. Het verhaal dat Gibson over Jezus vertelt is een verhaal dat het lijden tot show maakt. Hij negeert het feit dat talloze mensen lijden en gaat niet in op de vraag wat het lijden van Jezus te maken heeft met dat andere lijden. In deze film wordt het volstrekt unieke lijden van één mens in groteske lijnen geschilderd. Zo grotesk dat het betekenisloos wordt. Het trauma dat dit bij hem, de omstanders, en ook bij ons als kijkers zou moeten oproepen blijkt heel erg mee te vallen. Als je Mel Gibson moet geloven kun je het lijden zomaar onder ogen zien. Dat wordt nog versterkt

als we in de slotscènes de opgestane Jezus zien met een gaaf en glad lijf. Blijkbaar viel het allemaal nogal mee.

Een film als dwaalspoor dus. Wie echt met lijden te maken heeft, die weet dat zoiets je stil maakt, de ogen doet neerslaan. Echt lijden vraagt om terughoudendheid, soberheid. Echt lijden is nooit te bevatten. Wie dat afdwingt met filmdramatiek maakt het echte lijden oppervlakkig.